

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 3Csp/393/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6217206640
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Kamenská
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6217206640.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudkyňou JUDr. Martou Kamenskou v spore žalobkyne N. M., A.. XX. XX. XXXX, W. XXX XX Q. X. XX, zastúpenej Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou so sídlom nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 Veľký Krtíš, proti žalovanému Endepro, s. r. o. v likvidácii so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 35 808 731, zastúpenému De minimis, spol. s r.o. so sídlom Lovinského 22, 811 04 Bratislava, IČO: 36 868 949, o zaplatenie sumy 352,17 Eur istiny s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 352,17 Eur istiny, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyni sa proti žalovanému priznáva n á r o k na náhradu trov konania v plnej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou zo dňa 22. 12. 2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu vo výške 352,17 Eur istiny a nahradiť jej trovy konania, všetko z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. V žalobe žalobkyňa uviedla, že dňa 28. 03. 2014 uzatvorila so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo pokynutie úveru vo výške 600,- Eur. Zo zmluvy vyplýva, že úver je úročený s ročnou úrokovou sadzbou 21,50 %, poplatok za garantovanú službu je vo výške 159,21 Eur, RPMN je uvedené vo výške 57,17 %, priemerná hodnota RPMN je 46,30%, celková čiastka splatná spotrebiteľom je 901,83 Eur, splátky sú určené na 100 týždňov po 9,02 Eur, výška poslednej splátky je 8,85 Eur, termín konečnej splatnosti je siedmy deň 100 týždňa po dni uzavretia zmluvy. Okrem toho uzatvorila dňa 28. 03. 2014 so žalovaným Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa zaviazala uhradiť žalovanému sumu 357,- Eur v 100 splátkach po 3,57 Eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti ustanovené najmä v § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ zákona č. 129/2010 Z. z., a to dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ako aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona je potrebné považovať poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Podanou žalobou sa tak domáhala v zmysle § 451 a 456 Občianskeho zákonníka zaplatenia rozdielu medzi sumou poskytnutého úveru a sumou, ktorú žalovanému zaplatila, o ktorú sumu vo výške 352,17 Eur, sa žalovaný bezdôvodne obohatil na jej úkor. Tvrdila tiež, že Zmluva o zabezpečení splátok úveru je neplatným právnym úkonom, nakoľko je uzatvorená v rozpore s § 39, § 49a, § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka, pretože sa jedná o vopred predtlačенú formulárovú zmluvu, ktorú bola povinná podpísať, nakoľko bez jej podpisu by nedostala požadovanú finančnú čiastku. Táto zmluva bola uzatvorená ako samostatná zmluva, napriek tomu, že nadväzuje na hlavnú úverovú zmluvu, aby sa týmto spôsobom obišla spotrebiteľská legislatíva. Z uvedeného dôvodu je RPMN na zmluve nie v deklarovanej výške 57,17 %, ale vo výške 142,15 %. Takéto konanie žalovaného je v rozpore s dobrými

mravmi, pričom výška úroku je oproti deklarovanej výške podstatne vyššia (o 110 %) a naplňa všetky prvky občianskoprávnej úžery.

2. Žalobkyňa označila ako dôkazy: Karta splátok, Zmluva o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28. 03. 2014, Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28. 03. 2014, Výpočet RPMN pre spotrebiteľský úver (č. I. 12), ktoré súdu aj predložila.

3. Okresný súd Veľký Krtíš dňa 29. 01. 2019 č. k. 3Csp/239/2017-17 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 352,17 Eur a nahradiť jej trovy konania spolu vo výške 91,80 Eur, alebo v tej istej lehote podať odpor s vecným odôvodnením na tomto súde. Žalovaný proti vydanému platobnému rozkazu podal riadne a včas odpor, preto súd uznesením zo dňa 12. 03. 2018 č. k. 3Csp/393/2017-42 platobný rozkaz zrušil.

4. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu nedôvodná a špekulatívna a tvrdenia žalobkyne sú nepravdivé a ničím nepreukázané. Tvrdil, že ním používané zmluvy sú platné, majú všetky náležitosti stanovené príslušnými právnymi predpismi, neobsahujú neprijateľné podmienky a nepoužíva nekalé obchodné praktiky, pričom žalobkyňa všetky zmluvy s ním uzavrela dobrovoľne. Potvrdil, že so žalobkyňou uzavrel dňa 28. marca 2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej jej poskytol spotrebiteľský úver vo výške 600,- Eur a žalobkyni po poskytnutí spotrebiteľského úveru vznikol záväzok zaplatiť mu celkovú čiastku v sume 901,83 Eur. Jednotlivé náležitosti Zmluvy o úvere sú jasné, zrozumiteľné a určito uvedené v jej texte. Zmluva o úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. čo vyplýva z rozhodovacej činnosti súdov SR (napr. rozsudky OS Prešov sp. zn. 25C/89/2016 z 23. júna 2016, sp. zn. 9C/144/2016 z 30. júna 2016 a sp. zn. 9Csp/137/2016 z 20. marca 2017, OS Zvolen sp. zn. 13C/98/2016 z 8. novembra 2016) ako aj Súdneho dvora ES (najmä sp. zn. C42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bírová, ako aj sp. zn. C-453/00, C-50/96 ai). Ďalej uviedol, že až po uzavretí Zmluvy o úvere strany spolu uzavreli Zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28. marca 2014 (ďalej len „Zmluva o doplnkovej službe“), na základe ktorej sa zaviazal poskytovať žalobkyni nadštandardnú doplnkovú službu a žalobkyňa sa zaviazala za jej poskytovanie zaplatiť mu celkovú odmenu v sume 357,- Eur. Tvrdil, že Zmluva o doplnkovej službe bola medzi stranami individuálne dojednaná, žalobkyňa ju uzavrela dobrovoľne, nezávisle od Zmluvy o úvere, nebola podmienkou získania úveru a odmena za poskytnutie doplnkovej služby je primeraná, nie je v rozpore s dobrými mravmi a bola určená dohodou strán. Žalobkyňa bola z oboch zmlúv, avšak z dvoch rôznych právnych titulov, povinná zaplatiť mu spolu sumu 1.258,83 Eur. Zároveň vzniesol námietku premlčania, pretože uplynula subjektívna premlčacia doba, keďže všetky skutkové okolnosti boli žalobkyni známe už v čase uzatvorenia daných zmlúv a rovnako pri každom plnení vedela koľko a v prospech koho plní, čo vyplýva priamo z podanej žaloby. Navrhol žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

5. Na pojednávaní sa žalobkyňa pridriavala podanej písomnej žaloby a ďalej uviedla, že z Karty splátok nesporne vyplýva, že zaplatila žalovanému spolu sumu 952,17 Eur a pretože si požičala sumu 600,- Eur a úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, tak rozdiel vo výške 352,17 Eur predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia žalovaného, ktorej sa podanou žalobou domáha. Potvrdila, že zmluva o zabezpečení splátok úveru je neprijateľnou podmienkou, preto je absolútne neplatná. K vznesenej námietke premlčania uviedla, že uplatnená suma bezdôvodného obohatenia nie je premlčaná z toho dôvodu, že sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie, pretože zmluvy sú postavené takým spôsobom, že svedčia o úmysle žalovaného získať finančné prostriedky a obohatiť sa na jej úkor.

6. Žalovaný, likvidátor žalovaného ani právny zástupca žalovaného sa na termín pojednávania neustanovili, hoci boli riadne predvolaní, svoju neúčast' ospravedlnili písomným podaním doručeným súdu dňa 11. 06. 2018 z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasili s tým, aby súd vec prejednal v ich neprítomnosti. Pretože nepožiadali z dôležitých dôvodov o odročenie pojednávania, súd v zmysle ustanovenia § 180 CSP otvoril pojednávanie a pokračoval v konaní.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 28. 03. 2014 uzatvorila žalobkyňa so spoločnosťou Provident Financíál, s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 35 805 731 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 571464120, predmetom ktorej bolo pokynutie úveru vo výške 600,- Eur. Zo zmluvy vyplýva, že celkové náklady sú tvorené súčtom úroku a poplatku za garantovanú

službu, pričom úver je vyjadrený úrokovou sadzbou 21,50 % ročne zo sumy úveru t.j. vo výške 142,62 Eur a poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 159,21 Eur, RPMN je vo výške 57,17 %, priemerná hodnota RPMN je 46,30 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom predstavuje sumu 901,83 Eur. Dlhnú sumu platí spotrebiteľ v 100 týždenných splátkach, pričom výška každej splátky dlžnej sumy od prvej po predposlednú je 9,02 Eur a výška poslednej splátky dlžnej sumy je 8,85 Eur stým, že úver sa poskytuje ba dobu 100 týždňov a termín konečnej splatnosti úveru a dlžnej sumy je siedmy deň 100. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Okrem toho dňa 28. 03. 2014 uzatvorila žalobkyňa so spoločnosťou Provident Financíál, s. r. o., Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej sa Provident Financíál, s. r. o., zaviazal za odmenu preberať peňažnú hotovosť, určenú na úhradu splátky spotrebiteľského úveru, poskytnutého na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX a žalobkyňa sa zaviazala za poskytnutie služby zaplatiť celkovú odmenu vo výške 357,- Eur v 100 pravidelných splátkach, a to v 99 týždenných splátkach po 3,57 Eur a poslednú splátku vo výške 3,57 Eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Z Karty splátok ako prehľadu zaplatených splátok ku dňu 16. 02. 2017 vyplýva, že k zmluve č. 571464120 žalobkyni zo sumy 1.258,83 Eur zostalo ešte zaplatiť sumu vo výške 306,66 Eur. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I z 23. 04. 2018 súd zistil, že od 04. 04. 2018 došlo k zmene obchodného mena žalovaného z Provident Financíál, s. r. o., na Endepro, s. r. o. v likvidácii, preto súd ďalej pokračoval so žalovaným označeným jeho súčasným obchodným menom, sídlo a IČO zostali nezmenené.

8. Podľa ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

10. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy),(ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

11. Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

12. Podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

13. Podľa ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

14. Podľa ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa ustanovenia § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

16. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákonov. Súd mal preukázané, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, pretože žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy bola v postavení spotrebiteľa, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný bol v postavení dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keďže z činnosti súdu je známe a vyplýva to aj z údajov v obchodnom registri, že v predmete svojej činnosti mal aj poskytovanie úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Spotrebiteľská zmluva spadá pod ochranu v zmysle ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Aj zmluva, ktorú strany uzavreli takúto charakteristiku spĺňa. Preto súd úverový vzťah strán sporu posudzoval podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj podľa príslušných ustanovení Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu došlo medzi žalobkyňou a žalovaným k platnému uzatvoreniu úverovej zmluvy, ktorá má charakter spotrebiteľského úveru. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že predmetná zmluva má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch, spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač.

17. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/ a k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/), ako aj údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k). V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, absencia týchto údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 28. 03. 2014 neobsahuje uvedené predpísané náležitosti. Hoci Zákon o spotrebiteľských kladie dôraz na uvedenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, za účelom potreby informovanosti spotrebiteľa o obsahu jeho práv a povinností, žalovaný si túto povinnosť nesplnil. Podľa názoru súdu vymedzenie termínu konečnej splatnosti siedmym dňom 100. týždňa nie je dostatočné pre naplnenie predmetnej zákonnej požiadavky. Termín konečnej splatnosti úveru nemožno nahrádzať matematickým výpočtom osobitne pri početných týždenných splátkach, pretože spotrebiteľ musí mať jasno už pri uzavretí zmluvy akú dlhú dobu a najmä do kedy má úver splácať. Zákonodarca rozlišuje medzi uvedením počtu a termínov splátok a uvedením termínu konečnej splatnosti, preto by nemalo dochádzať k ich stotožňovaniu. Je potrebné trvať na tom, že konečná splatnosť úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do takéhoto vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi (rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 10. 12. 2012 sp. zn. 16Co 315/2012, rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 22. 05. 2013 sp. zn. 17CO 151/212). Zo zmluvy tiež vyplýva, že v zmluve absentuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška týždennej splátky 9,02 Eur a výška poslednej splátky 8,85 Eur, bez bližšej špecifikácie, hoci údaj výška, počet a termíny splátok sa viaže ku každej tam uvedenej zložke splátky spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Zákonodarca to ako obligatórnou náležitosť ustanovil z toho dôvodu, aby spotrebiteľ mal vedomosť o tom, koľko z tej ktorej splátky pripadne na istinu, úroky a iné poplatky (rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 20. 04.

2015 sp. zn. 11Co 127/2015). Zo zmluvy vyplývajú celkové náklady spotrebiteľa vo výške 901,83 Eur, ale nie je tam uvedený žiadny výpočet týchto nákladov. Z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f/, k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, preto so zreteľom na ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona, je potrebné považovať poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov

18. V zmluve o úvere je tiež uvedený poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 159,21 Eur. Žalobkyňa mala zaplatiť žalovanému za bližšie neurčené služby neprimerane vysoký poplatok, aj za stavu, že jej žiadna služba poskytnutá nebude. Navyše, stanovením paušálnej výšky poplatku sa žalovaný snaží obísť prípadnú požiadavku presne vyčíslieť náklady vzniknuté s poskytnutím tej ktorej služby, napr. zaslaním upomienky, vyhotovením duplikátov zmluvných dokumentov a pod.. Predmetné ustanovenie zmluvy o poplatku za garantovanú službu tak vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa, a to s ohľadom na jeho koncepciu a samotnú výšku poplatku. Ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

19. Pre úplnosť súd dodáva, že zmluva o úvere v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzavretých na dobu od 1 do 5 rokov v marci 2014 vo výške 10,21 % ročne. Výška úrokovej sadzby úveru dohodnutá medzi stranami sporu bola 21,50 % ročne, čo je viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Podľa doterajšej judikatúry súdov neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje obvyklú úrokovú mieru v čase uzavretia zmluvy, určenú predovšetkým s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, predstavujúcich súčasť finančného trhu sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne však nie viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 vyplýva, že: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Ak teda dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dostáva sa do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné v zmysle ustanovenia § 39 v spojení s ustanovením § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

20. Pokiaľ ide o Zmluvu o zabezpečení splátok úveru zo dňa 28. 03. 2014, táto síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale aj táto podlieha súdnej kontrole. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 28. 03. 2014, keďže jej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru. Spätosť predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvu o zabezpečení splátok úveru, pretože bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne splácať dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. Predmetná zmluva je tiež formulárovou zmluvou, ktorej obsah žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla ovplyvniť. Nie je možné považovať ju za individuálne dojednanú. Odmena za poskytnutú službu vo výške 357,- Eur predstavuje viac ako 50 % poskytnutého úveru a výrazne presahuje dohodnutý úrok. Ide o zmluvnú podmienku dojednanú zjavne v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, čo spôsobuje jej neplatnosť. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 08.12.2016, v ktorom vyslovil právny názor: „Podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné, aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok). Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovostne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť a neprimeraná výška, výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenú doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako bolo uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojim rozsahom približuje súčtu úrokov a administratívneho poplatku, pričom v

niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou, neprimerane prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plneniu korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku. Nielen s poukazom na vyššie uvedené, ale aj na všetky doposiaľ známe skutočnosti v oblasti praktík žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného sa evidentne jedná o cielene vytvorenú konštrukciu, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov, oproti tomu aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve.“ Taktiež Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 2Co/76/201 zo dňa 25.06.2018 uviedol, že nevidí dôvod na odklon od záverov vyslovených v citovanom rozsudku KS Prešov č. k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 08.12.2016.

21. Dokazovaním mal súd preukázať, že žalovaný poskytol žalobkyni finančné prostriedky vo výške 600,- Eur, pričom žalobkyňa doposiaľ celkovo uhradila žalovanému sumu 952,17 Eur. Rozdiel medzi reálne poskytnutou sumou úveru a sumou uhradenou žalovanému, predstavuje sumu vo výške 352,17 Eur (952,17 Eur - 600,- Eur = 352,17). Vzhľadom na to, že súd považoval úver poskytnutý žalobkyni žalovaným zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28. 03. 2014 za bezúročný a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, prijaté bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný povinný vydať žalobkyni v zmysle ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka. Inštitút bezdôvodného obohatenia vyjadruje zásadu občianskeho práva, že nikto sa nesmie bezdôvodne obohatiť na úkor iného a pokiaľ k tomu dôjde, je povinný takto získaný prospech vrátiť. Bezdôvodné obohatenie teda predstavuje taký záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na koho úkor sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný.

22. Žalovaný vzniesol námietku premlčania práva žalobkyne. Občiansky zákonník v ustanovení § 107 upravuje premlčaciu dobu pre vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom rozlišuje medzi subjektívnou (§ 107 ods. 1) a objektívnou premlčacou dobou (§ 107 ods. 2). Začiatky ich plynutia sú upravené odlišne. Rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený, v tomto prípade žalobkyňa, skutočne dozvedela o tom, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že žalobkyňa mala možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť žalobkyne (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/145/2004, sp. zn. 1Cdo/67/2011, R 25/1986). V prípade plnenia bez právneho dôvodu je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný. Počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je možné automaticky stotožňovať so začiatkom plynutia objektívnej premlčacej doby, t.j. momentom vzniku bezdôvodného obohatenia. V danom prípade bol medzi žalobkyňou a žalovaným zmluvou zo dňa 28. 03. 2014 založený spotrebiteľský záväzkový vzťah. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt dlhodobé poskytovanie úverov a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy, vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Súd konštatuje, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy nebolo v súlade s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené Zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka, zameranými na ochranu spotrebiteľa. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, s úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh pripravil žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyni a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť najskôr v mesiaci júl 2017, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu tým, že plnila z úverovej zmluvy aj nároky, na ktoré žalovanému nárok nevznikol. Vyplýva to najmä z toho, že žalobkyňa ešte v mesiaci február 2017 riadne uhradila žalovanému splátku úveru, avšak v mesiaci marec 2017 už nie a v júli 2017 podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci vo veci určenia bezúročnosti úverovej zmluvy a vydania bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného možno vyvodiť, že až týmto okamihom sa žalobkyňa dozvedela, že žalovaný nemal nárok na ňou poskytnuté plnenie s výnimkou istiny úveru, a teda že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňa podala na súde dňa 27. 12. 2017, t. j. aj v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej

doby. So zreteľom na uvedené súd dospel k záveru, že neuplynula ani objektívna 10-ročná premlčacia doba. Súd preto považoval vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného za nedôvodnú a žalobe žalobkyne v celom rozsahu vyhovel.

23. O náhrade trov konania strán súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, na základe zásady úspechu. Žalovaný ako aj osobitný subjekt na strane žalovaného mali v spore plný úspech, preto im súd priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník so zreteľom na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Veľký Krtíš písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa uvedú všeobecné náležitosti podania (§ 127 CSP), najmä ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka a podpis. Okrem toho sa uvedú aj osobitné náležitosti odvolania (§ 363 CSP) a to proti ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozsudok považuje za nesprávny (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok.